

O B S A H:

1/ DOTAZY K PROVEDENÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH

2/ SJEDNÁNÍ MZDY ZA NOČNÍ PRÁCI A ZA PRÁCI V SOBOTU A NEDĚLI V JINÉ MINIMÁLNÍ VÝŠI

3/ PŘEPOČET STÁVAJÍCÍ MZDY NA MZDU S PŘIHLÉDNUTÍM K PŘÍPADNÉ PRÁCI PŘESČAS

4/ VYLUČOVÁNÍ NEPLACENÉHO VOLNA PRO ÚČELY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ PO 1. 1. 2012

5/ SJEDNÁVÁNÍ DOBY URČITÉ JAKO ZÁSTUP ZA NEPŘÍTOMNÉ ZAMĚSTNANCE PO 1. 1. 2012

6/ PROVÁDĚNÍ SRÁŽEK ZE MZDY V PŘÍPADĚ, ŽE VÝŠE SRÁŽKY JE UVEDENA V EURECH

7/ ODVOD ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ Z DOHOD O PROVEDENÍ PRÁCE

8/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

9/ OPRAVA STRÁNEK V BROŽUŘE DÉMONICKÝ POMOCNÍK

**Příloha: Opravené stránky 3 a 4a z brožury Démonický pomocník
Dopis Ministerstva zdravotnictví k dohodám o provedení práce (elektronicky)**

Praha 24. únor 2012

Vážení přátelé,

i dnešní číslo informačního servisu se ještě z velké části věnuje provedení ročního zúčtování záloh na daň z příjmů za rok 2011. Kromě toho zde najdete aktuální řešení konkrétních situací v pracovním právu a v zákonu o nemocenském pojištění po novelách těchto zákonů.

UPOZORNĚNÍ:

V případě zasílání emailových dotazů je třeba vždy uvést tyto údaje, jinak dotaz NEBUDE včas zodpovězen:

ČÍSLO UZAVŘENÉ SMLOUVY...

TELEFONICKÉ SPOJENÍ...

ČAS, KDY JE MOŽNO VÁS ZASTIHNOUT ...

Písemné odpovědi na Vaše dotazy nejsou součástí poradenství, ale nejzajímavější dotazy, které se týkají většiny našich klientů, zařazujeme do informačního servisu.

1/ DOTAZY K PROVEDENÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH

Zaměstnanci byl v červnu roku 2007 poskytnut úvěr na koupi pozemku. Od tohoto roku si uplatňoval odpočet úroků z úvěru. Do konce roku 2011 nám neprokázal, že na tomto pozemku zahájil výstavbu bytové potřeby. Musí si podat daňové přiznání za rok 2011?

Pokud Vám zaměstnanec do 15. 2. 2012 nepředloží stavební povolení nebo ohlášení stavby, z kterých by vyplývalo, že začal s výstavbou do 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy, musí si tento zaměstnanec podat daňové přiznání a jako příjem podle § 10 by se uvedl součet částek úroků, které si v letech 2007 až 2010 uplatňoval jako nezdanitelné. Pokud do 15. 2. předloží doklad o včasném zahájení stavby, lze mu v rámci ročního zúčtování uplatnit zaplacené úroky za rok 2011.

Naše zaměstnankyně zdědila v roce 2010 garáž po mamince a po roce vlastnictví tuto garáž v minulém roce prodala za cca 130 tis. Kč. Musí tato zaměstnankyně podat daňové přiznání za rok 2011 nebo u ní můžeme provést roční zúčtování záloh?

Podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona 586/92 Sb. o daních z příjmů jsou od daně osvobozeny příjmy z prodeje nemovitostí, bytů nebo nebytových prostor, přesáhne-li doba mezi nabytím a prodejem dobu pěti let. V případě, že jde o prodej nemovitostí nabytých děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé, zkracuje se doba pěti let o dobu, po kterou byla nemovitost prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele. Tzn., že pokud maminka vlastnila garáž alespoň 4 roky, bude se jednat o příjem od daně osvobozený.

Náš zaměstnanec studuje vyšší odbornou školu. Škola mu povolila individuální studijní plán, aby mohl při studiu pracovat a hradit si školné. Může si tento student uplatnit slevu na studium a jeho matka daňové zvýhodnění na vyživované dítě?

Studium na vyšší odborné škole je považováno, podle zákona 117/95 Sb. o státní sociální podpoře, za studium na střední škole. Aby bylo možno uplatnit slevu na studium, musí být Vašemu zaměstnanci do 26 let a musí studovat v denní formě studia. Jestliže jsou tyto podmínky splněny, může si zaměstnanec uplatnit slevu na studium a matka daňové zvýhodnění.

Zaměstnáváme poživitele starobního důchodu, který v roce 2011 u nás dosáhl zdanitelného příjmu 960000 Kč. Musí si za rok 2011 dodanit vyplácený důchod, když výše jeho starobního důchodu nepřesáhla v tomto roce částku 288000 Kč?

Podle § 4 odst. 3 zákona o daních z příjmů se osvobození pravidelně vyplácených důchodů (až do výše 288000 Kč) nepoužije v případě, kdy součet příjmů podle § 6 a dílčích základů daně podle § 7 a 9 přesáhne ve zdaňovacím období částku 840000 Kč. Z tohoto vyplývá, že Váš zaměstnanec přesáhl hranici 840000 Kč a bude muset podat daňové přiznání a jako příjem podle § 10 v něm uvést součet vyplácených starobních důchodů za rok 2011, a to i přesto, že výše důchodů nepřekročila v tomto roce hranici 288000 Kč.

Vztahuje se dodanění důchodů při příjmech vyšších než 840000 Kč i na poživitele invalidních důchodů? Majitel a zároveň jednatel s.r.o., který je poživitelem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně si měsíčně vyplácí jednatelskou odměnu 100 tis. Kč, bude muset vyplácený invalidní důchod zdanit?

Podle § 4 odst. 3 zákona o daních z příjmů se osvobození **pravidelně vyplácených důchodů** uvedených v odst. 1 písm. h) nepoužije v případě, kdy součet příjmů podle § 6 a dílčích základů daně podle § 7 a 9 přesáhne ve zdaňovacím období částku 840000 Kč. Vzhledem k tomu, že i invalidní důchody jsou vypláceny pravidelně, bude dani z příjmu podléhat i vyplácený invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Řešením by bylo snížit si do budoucna jednatelskou odměnu na 70000 Kč měsíčně, čímž by nedošlo k překročení částky 840000 Kč a zbytek si vyplácet formou podílů na zisku, což je příjem podle § 8 ZDP.

Poznámka: paradoxně by mohlo dojít i ke zdanění vdovských, vdoveckých nebo sirotčích důchodů, pokud by příjmy jejich poživatelů podle §§ 6, 7 nebo 9 překročily hranici 840000 Kč!

Co je v § 4 odst. 1 písm. h) zákona o daních z příjmů myšleno slovy „pravidelně vyplácenými důchody“?

Jedná se o pravidelně vyplácené důchody nebo penze z povinného systému důchodového pojištění, do kterých se započítává i případný důchod pozůstalostní vyplácený souběžně s důchodem starobním či invalidním. Naopak **jednorázový doplatek důchodu za dobu od vzniku nároku v minulosti do data vyřízení žádosti vyplácený ve zdaňovacím období je od daně osvobozen**. Zdanění také nepodléhá např. příplatek nebo příspěvek k důchodu vyplácený ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem.

Poznámka: tato odpověď je převzata ze stránek České daňové správy.

Manželce našeho zaměstnance byl v únoru 2011 doplacen invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně zpětně od listopadu 2010. Pokud zahrneme celou částku vyplaceného důchodu do příjmů roku 2011, překročí její příjmy 68000 Kč. Pokud bychom měsíce listopad a prosinec 2010 vyloučili, částka jejich příjmů by byla do 68000 Kč. Jaký je správný postup v tomto případě?

Podle § 35ba odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů se do částky 68000 Kč zahrnují příjmy za zdaňovací období, kterým je kalendářní rok (§ 5 odst. 1). Vzhledem k tomu, že doplatek důchodu zahrnuje i částky důchodů doplácených za předchozí zdaňovací období, je třeba podle našeho názoru snížit příjmy roku 2011 o důchody za měsíce listopad a prosinec 2010.

Posuzuje se příjem druhého z manželů v poměrné části v případě, že manželství netrvalo po celý kalendářní rok? Např. pokud manželství trvalo pouze 6 měsíců, budeme dosažené příjmy porovnávat na částku 68000 Kč nebo na částku 34000 (68000:12x6)?

Vzhledem k tomu, že se do částky 68000 Kč zahrnují příjmy za celé zdaňovací období (kalendářní rok), je třeba i dosažené příjmy porovnávat s nekrácenou částkou 68000 Kč.

Zahrnuje se do vlastních příjmů druhého z manželů i peněžitá pomoc v mateřství za měsíc prosinec, která byla manželce vyplacena až v měsíci lednu roku 2012?

Podle § 35ba odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů se do částky 68000 Kč zahrnují příjmy za zdaňovací období, kterým je kalendářní rok. Příjem ve formě peněžitě pomoci za měsíc prosinec 2011 vyplacený až v roce 2012 by se měl do vlastních příjmů roku 2011 zahrnout.

Zahrnuje se do vlastních příjmů druhého z manželů přeplatek z ročního zúčtování záloh za předchozí rok? Manželka našeho zaměstnance si za rok 2011 vydělala „formou peněžitě pomoci v mateřství“ cca 58000 Kč. V březnu roku 2011 jí byl ještě vrácen přeplatek na dani za rok 2010 ve výši cca 15000 Kč (v tomto roce pracovala jen část roku a po zbytek byla v pracovní neschopnosti a na peněžitě pomoci v mateřství).

Podle § 35ba odst. 1 písm. b) ZDP a pokynu GŘ D – 6 se vlastními příjmy manželky/la rozumí úhrn všech vlastních příjmů dosažených ve zdaňovacím období nesnížených o daňové výdaje včetně příjmů, které podléhají srážkové dani nebo jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob nebo nejsou předmětem této daně. Jedinou výjimkou jsou pouze příjmy výslovně uvedené v zákonu (např. dávky SSP, dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky sociální péče apod.). Vzhledem k výše uvedenému, patří podle našeho názoru, vrácený přeplatek na dani za rok 2010 do vlastních příjmů manželky za rok 2011.

Zaměstnanec předložil smlouvu o úvěru na opravu bytu, kde je uveden spolu s manželkou jako spoludlužník. V tomto bytě má trvalé bydliště, ale vlastníkem bytu je pouze jeho žena. Můžeme u něho uplatnit odpočet úroků, když není vlastníkem bytu? Jeho manželka je na mateřské dovolené.

Podle § 15 odst. 3 písm. e) se bytovou potřebou rozumí též údržba nebo změna stavby bytů v nájmu nebo v užívání. Prokázání této bytové potřeby by se provedlo podle § 38l odst. 1 písm. e) dokladem o trvalém pobytu. Podmínka vlastnictví bytu u bytu v užívání nemusí být splněna.

Zaměstnanec, který je v insolvenčním řízení, žádá o provedení ročního zúčtování záloh za rok 2011. Je možné u něho roční zúčtování záloh vůbec provést a jak v případě jeho provedení naložíme s případným přeplatkem na dani?

Na provedení ročního zúčtování záloh nemá žádný vliv to, že jsou zaměstnanci prováděny srážky ze mzdy. Tzn., že provedeme roční zúčtování záloh za rok 2011 a případný přeplatek na dani z ročního zúčtování zahrneme do čistého příjmu poplatníka v měsíci jeho vrácení a pochopitelně celá jeho výše bude podléhat srážkám ze mzdy. Pro tohoto zaměstnance by bylo výhodnější, aby si sám podal daňové přiznání a případný přeplatek na dani si nechal zaslat složenkou na svoji adresu...

Náš zaměstnanec pobírá výsluhový příspěvek, který mu byl přiznán Ministerstvem vnitra. Od roku 2011 podléhá tento výsluhový příspěvek dani z příjmů. Můžeme tomuto zaměstnanci provést roční zúčtování záloh nebo si musí podat daňové přiznání a výsluhy dodanit?

Výsluhový příspěvek a odbytné poskytované bývalým vojákům z povolání nebo příslušníkům bezpečnostních sborů jsou pro účely zdanění ostatním příjmem podle § 10 odst. 9 písm. a) ZDP. V § 10 odst. 4 je stanoveno, že jsou nesnížené o výdaje samostatným základem daně pro zdanění 15% srážkovou daní (§ 36 odst. 2 písm. v) a tudíž budou zdaňovány prostřednictvím plátce daně, tj. Ministerstvem vnitra nebo Ministerstvem obrany. Pokud tito zaměstnanci splňují ostatní podmínky pro provedení ročního zúčtování, můžeme jim jej provést.

Jsme škola a jeden náš učitel, který je v trvalém pracovním poměru si v měsících červen až srpen přivydělával u jiného zaměstnavatele. Podepsané prohlášení k dani u něho neměl a nyní si přinesl potvrzení o zdanitelných příjmech, kde má uvedeny pouze příjmy zdaněné srážkovou daní. Můžeme u něho provést roční zúčtování záloh za rok 2011?

Pokud byly vypláceny příjmy do 5000 Kč, musel je souběžný plátce danit 15% srážkovou daní. Ale vzhledem k tomu, že vystavil potvrzení o zdanitelných příjmech, vypadá to, že v některém měsíci srazil zálohovou daň, jinak by potvrzení neměl vystavovat. Doporučujeme, se spojit s tímto dalším plátcem a situaci prověřit. Pokud by měl od něho pouze příjmy zdaněné 15% srážkovou daní, mohlo by se roční zúčtování provést.

Zaměstnanec zrušil v průběhu roku 2011 pojistnou smlouvu u pojišťovny Allianz a obdržel odkupné. Celé toto odkupné bylo přímo pojišťovnou převedeno na novou pojistnou smlouvu u pojišťovny ING. Od pojišťovny ING si přinesl potvrzení, že na soukromé životní pojištění zaplatil v roce 2011

částku 12000 Kč. Můžeme u tohoto zaměstnance provést roční zúčtování záloh za minulý rok?

Podle § 3 zákona 37/2004 Sb. o pojistné smlouvě je odkupné část nespotřebovaného pojistného ukládaná pojišťovnou jako rezerva vypočtená k datu zániku soukromého životního pojištění. Pokud se v právních předpisech v souvislosti se životním pojištěním hovoří o „odbytném“, rozumí se jím „odkupné“ podle zákona o pojistné smlouvě. Tolik citace z komentáře k zákonu o pojistné smlouvě. V § 15 odst. 6 ZDP se říká, že při zániku pojištění není třeba dodanění provést v případě, že nebude vyplaceno pojistné plnění nebo odbytné a zároveň rezerva nebo kapitálová hodnota pojištění bude převedena na novou smlouvu životního pojištění. Vzhledem k tomu, že odkupné je vlastně odbytným, nelze roční zúčtování provést a zaměstnanec si musí podat daňové přiznání a částky, o které si v předchozích letech snižoval základ daně, uvést jako příjem podle § 10, pokud tyto částky v součtu překročí částku 6000 Kč.

Zaměstnanec změnil v průběhu roku penzijní fond. Veškeré prostředky (tj. vlastní vklady, státní příspěvky a podíl na výnosech hospodaření penzijního fondu), které měl u prvního penzijního fondu byly převedeny do nového penzijního fondu. Potvrzení o zaplaceném příspěvku na penzijní připojištění přinesl od obou penzijních fondů. Může se u tohoto zaměstnance provést roční zúčtování záloh za rok 2011 nebo si bude sám muset podat daňové přiznání a dodanit odpočtené příspěvky z předchozích let?

Podle § 15 odst. 5 zákona o daních z příjmů poplatníkovi, kterému penzijní připojištění zaniklo bez nároku na penzi nebo jednorázové vyrovnání a současně bylo vyplaceno odbytné, nárok na uplatnění odpočtu nezdánitelné částky zaniká a příjmem podle § 10 jsou částky, o které byl v předchozích letech základ daně snížen. Vzhledem k tomu, že zaměstnanci nebylo vyplaceno odbytné, ale veškeré prostředky byly převedeny k novému penzijnímu fondu, nedošlo k porušení smlouvy a je možné roční zúčtování provést. Zároveň je možno odečíst částku, kterou potvrdily penzijní fondy, pokud přesáhne v součtu 6000 Kč.

2/ SJEDNÁNÍ MZDY ZA NOČNÍ PRÁCI A ZA PRÁCI V SOBOTU A NEDĚLI V JINÉ MINIMÁLNÍ VÝŠI

Podle § 116 a § 118 odst. 1 ZP lze sjednat jinou minimální výši a způsob určení příplatku za práci v noci a za práci v sobotu a neděli. Pro naši práci je nejdůležitější, že **musí být jiná výše a způsob určení příplatků SJEDNÁN**, tzn., že toto nemůže stanovit zaměstnavatel ve vnitřním předpisu nebo mzdovém výměru, ale musí to být sjednáno **v pracovní smlouvě, kolektivní smlouvě nebo jiné smlouvě**.

Např. pokud bude v kolektivní smlouvě sjednána výše příplatku za hodinu práce v noci ve výši 7 Kč a výše příplatku za hodinu práce v sobotu a neděli ve výši 10 Kč, je vše v pořádku. Pokud bude zaměstnavatel sám vydávat vnitřní předpis k odměňování, musí dodržet u obou příplatků minimální výši, a tou je 10% průměrného výdělku.

MŮŽE SE ALE SJEDNAT V KOLEKTIVNÍ NEBO PRACOVNÍ SMLOUVĚ I NULOVÁ VÝŠE PŘÍPLATKU?

Z textu obou paragrafů vyplývá, že **je však možné sjednat jinou minimální výši a způsob určení příplatku**. Podle našeho názoru **nemůže být jiná výše příplatku nulová**, ale v kolektivní nebo pracovní smlouvě sjednaná výše 1 Kč nebo 0,50 Kč za hodinu by nebyla v rozporu se zákonnou úpravou.

Tato výše příplatku by mohla být sjednána např. se zaměstnanci, kteří z důvodu dojíždění do zaměstnání pracují od 5,00 hod., i když pracovní doba ostatních zaměstnanců začíná v 6,00 hod. Podle stávající právní úpravy by měl i těmto zaměstnancům náležet příplatek za práci v noci nejméně ve výši 10% průměrného výdělku. Zde by mohl zaměstnavatel souhlasit s dřívějším nástupem zaměstnance na směnu, ale s podmínkou, že příplatek za hodinu práce v noci bude u něho pouze 0,50 Kč.

Obdobně by bylo možno řešit práci zaměstnance v sobotu nebo neděli, pokud si za tuto práci bude chtít vyčerpat náhradní volno nebo naopak pokud si v těchto dnech napracovává již poskytnuté volno. Zde by bylo nemorální požadovat po zaměstnavateli, aby poskytl příplatek za práci v sobotu a neděli ve výši nejméně 10% průměrného výdělku, když zaměstnanci umožňuje napracování volna k zařízení soukromých záležitostí... Pokud zaměstnavatel se zaměstnancem sjedná výši příplatku např. na 1% průměrného výdělku, bude náležet za práci v sobotu nebo neděli tato výše.

3/ PŘEPOČET STÁVAJÍCÍ MZDY NA MZDU S PŘÍHLÉDNUTÍM K PŘÍPADNÉ PRÁCI PŘESČAS

V minulých číslech informačního servisu jsme Vás informovali o možnosti sjednání mzdy s přihlédnutím k případné práci přesčas (změna § 114 odst. 3 ZP). Nyní někteří z Vás chtějí aplikovat tuto možnost do praxe a ptají se, jak správně postupovat. Uvedeme si dva příklady na přepočítání stávající mzdy na mzdu sjednanou s přihlédnutím k případné práci přesčas.

PŘÍKLAD PŘEPOČTU MĚSÍČNÍ MZDY

Zaměstnanec s pracovní dobou 40 hod. týdně a měsíční mzdou 15000 Kč má průměrný výdělek pro pracovněprávní účely za předchozí období ve výši 96,40 Kč. Kolik by měl dostat, abychom mohli říci, že má mzdu sjednanou s přihlédnutím k práci přesčas v rozsahu 150 hodin ročně:

Měsíční mzda 15000 Kč děleno 40 (týdenní pracovní doba) a děleno 4,348 (průměrný počet týdnů v průměrném roce) = 86,25 Kč na hodinu.

Měsíčně je kalkulováno 12,5 hod. práce přesčas, za kterou by náležela mzda 1078,125 Kč ($86,25 \times 12,5$) plus příplatek 25% průměrného výdělku za práci přesčas, tj. 301,25 Kč ($96,40 \times 12,5 \times 0,25$).

Za 12,5 hod. práce přesčas by měla být měsíční mzda navýšena o 1379,375 Kč. Takže měsíční mzda sjednaná s přihlédnutím k práci přesčas v rozsahu 150 hod. ročně by činila 16379,375 Kč, tj. po zaokrouhlení směrem nahoru 16380 Kč nebo např. také 16400 Kč.

PŘÍKLAD PŘEPOČTU HODINOVÉ MZDY

Zaměstnanec s pracovní dobou 40 hod. týdně a hodinovou mzdou 90 Kč má průměrný výdělek pro pracovněprávní účely za předchozí období ve výši 96,40 Kč. Kolik by měl dostat, abychom mohli říci, že má mzdu sjednanou s přihlédnutím k práci přesčas v rozsahu 150 hodin ročně:

Hodinová mzda 90 Kč x 12,5 hod. = 1125 Kč + příplatek 25% průměrného výdělku, tj. 301,25 Kč ($96,40 \times 12,5 \times 0,25$), takže celkem 1426,25 Kč.

Navýšení hodinové mzdy se vypočte takto: $90 \text{ Kč} \times 40 \times 4,348 = 15652,80 \text{ Kč}$ plus $1426,25 \text{ Kč} = 17079,05 \text{ Kč}$ děleno 40 a děleno 4,348 = 98,21 Kč. Zaokrouhleno směrem nahoru na 98,30 Kč nebo např. na 99 Kč.

Mzda s přihlédnutím k případné práci přesčas v rozsahu 150 hodin ročně by potom činila nejméně 98,30 Kč místo současných 90 Kč na hodinu.

Pokud by se jednalo o vedoucí pracovníky, kteří řídí práci jiných zaměstnanců, mohlo by se přihlédnout k případné práci přesčas v rozsahu až 416 hod. ročně. Postup výpočtu by měl být obdobný jako u běžných zaměstnanců.

4/ VYLUČOVÁNÍ NEPLACENÉHO VOLNA PRO ÚČELY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ PO 1. 1. 2012

Od 1. 1. 2012 se změnil § 18 odst. 7 187/2006 Sb. zákona o nemocenském pojištění tak, že se pro účely NP **opět budou vylučovat dny omluvené nepřítomnosti v práci, za které nenáleží náhrada mzdy, a které není zaměstnavatel povinen zaměstnanci poskytnout (tzv. „neplacené volno“)**. Vzhledem k tomu, že k této změně není v zákonu uvedeno přechodné ustanovení, je třeba v případě, že vznikne nárok na dávku v roce 2012 a do rozhodného období připadají též měsíce roku 2011, uvést do vyloučených dnů i dny „neplaceného volna“ poskytnuté v roce 2011.

Např. zaměstnankyně byla do 15. 11. 2011 na neplaceném volnu do 4 let věku dítěte. Od 16. 11. nastoupila opět do zaměstnání a

a) dne 20. 12. 2011 nastoupila na ošetřování člena rodiny

b) dne 17. 2. 2012 nastoupila na ošetřování člena rodiny.

V případě a) je rozhodným obdobím prosinec 2010 až listopad 2011. Do vyloučených dob rozhodného období se neuvede doba od prosince 2010 do 15. 11. 2011, takže její denní vyměřovací základ bude rozmělněn.

V případě b) je rozhodným obdobím únor 2011 až leden 2012. Do vyloučených dob se uvedou dny neplaceného volna v měsících únor 2011 až listopad (15 dnů) a výše ošetřovného bude výrazně vyšší.

UPOZORNĚNÍ: pokud Vám přílohu k žádosti o dávku nemocenského pojištění vyjždí přímo program na zpracování mezd, je třeba překontrolovat, zda správně vylučuje dny neplaceného volna poskytnuté v roce 2011!

Poznámka: Pro účely důchodového pojištění není doba neplaceného volna i nadále vyloučenou dobou.

5/ SJEDNÁVÁNÍ DOBY URČITÉ JAKO ZÁSTUP ZA NEPŘÍTOMNÉ ZAMĚSTNANCE PO 1. 1. 2012

Od 1. 1. 2012 se zrušila výjimka, která byla v § 39 odst. 3 písm. b) ZP, podle které bylo možno sjednávat dobu určitou na dobu delší než dva roky v případě, že se jednalo o zástup dočasně nepřítomného zaměstnance na dobu překážek v práci na straně zaměstnance. Ve většině případů se tohoto ustanovení využívalo při zástupu za mateřskou a rodičovskou dovolenou. I pro tyto zástupy platí nově obecné pravidlo „3x a dost“.

JAK POSTUPOVAT PŘI UZAVÍRÁNÍ TĚCHTO ZÁSTUPŮ V ROCE 2012

Pokud budeme sjednávat zástup za zaměstnankyni, která nastupuje na mateřskou a potom na rodičovskou dovolenou, je třeba v pracovní smlouvě dobu určitou vymezit např. takto:

Pracovní poměr se uzavírá na dobu trvání mateřské a rodičovské dovolené zaměstnankyně XY (nebo zástup za funkci...), nejdéle však na dobu 3 let.

Pokud nebude doba 3 let stačit, je třeba zbývajících dobu pokrýt dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti. Potom budeme tohoto zaměstnance moci použít na zástup ještě dvakrát.

6/ PROVÁDĚNÍ SRÁŽEK ZE MZDY V PŘÍPADĚ, ŽE VÝŠE SRÁŽKY JE UVEDENA V EURECH

V poslední době se objevil nový problém v provádění srážek ze mzdy, a to vyčíslení dlužné částky v eurech. Vzhledem k tomu, že se k této problematice neobjevil zatím žádný výklad, zařazujeme tento náš příspěvek.

Jak by měl zaměstnavatel v těchto případech postupovat a jaké přepočítací kurzy pro přepočet na eura použít?

Např. zaměstnanci bylo stanoveno běžné výživné ve výši 60 euro a kromě toho má dlužné výživné v částce 1200 euro.

Jak budeme postupovat při provádění srážek v tomto případě:

postup provádění srážek ze mzdy bude stejný jako v ostatních případech, tzn., že od čisté mzdy odečteme nezabavitelné částky a zbývajících část podléhá srážkám ze mzdy. V případě, že se jedná o výživné podléhá srážce ze mzdy vše, co je nad 8762 Kč a ještě dvě třetiny z této částky. Pokud je částka ke srážení nižší než 8762 Kč, budou srážkám podléhat dvě třetiny z této částky.

Tímto způsobem zjistíme, jakou částku můžeme srazit v korunách.

Pro přepočet korun na eura by se podle našeho názoru mohl použít § 143 odst. 3 ZP, který řeší přepočet mzdy nebo platu na cizí měnu tak, že se použije kurz vyhlášený ČNB platný v den, ve kterém zaměstnavatel nakupuje cizí měnu pro účel výplaty mzdy.

Např. kurz ČNB v den nákupu cizí měny je 24,96 Kč za 1 euro a zaměstnanci můžeme srazit v příslušném měsíci ze mzdy částku 3724 Kč. V tomto případě bychom mohli srazit celkem 149,20 euro, které by se použily takto: 60 euro na běžné výživné a 89,20 euro na dlužné výživné.

Pokud se objeví k této problematice nějaký odlišný aktuální výklad, budeme Vás včas informovat.

7/ ODVOD ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ Z DOHOD O PROVEDENÍ PRÁCE

V minulém čísle jsme Vás informovali o tom, že pro účely odvodu zdravotního pojištění se budou uzavřené dohody o provedení práce v tomtéž kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele posuzovat samostatně. Vzhledem k tomu, že je tento postup odlišný od odvodu pojistného na sociální zabezpečení, měli jsme na tuto problematiku spoustu dotazů.

Z tohoto důvodu zařazujeme jako přílohu dnešního čísla v elektronické podobě dopis Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 24. ledna 2012, který byl zaslán všem zdravotním pojišťovnám a řeší postup při odvodu zdravotního pojištění u dohod o provedení práce. Zároveň je v tomto dopise uveden postup pro odvod pojistného z příjmů zúčtovaných po skončení dohody o provedení práce.

8/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

1/2012 Jak máme správně stanovit výši kapesného v případě, že zaměstnancům bude náležet zahraniční stravné podle délky doby trvání pracovní cesty, tj. v plné výši při pracovní cestě nad 18 hod., ve dvoutřetinové výši při pracovní cestě delší než 12 hodin, nejvýše 18 hodin a v třetinové výši zahraničního stravného trvá-li pracovní cesta 12 hodin a méně, avšak alespoň 1 hodinu?

Podle § 180 ZP může zaměstnavatel poskytnout zaměstnanci kapesné do výše 40% zahraničního stravného poskytnutého podle § 170 odst. 3 a § 179. Podle našeho názoru by výše kapesného odpovídala 40% z plné výše stravného, z dvoutřetinové výše nebo třetinové výše stravného. Např. při pracovní cestě do Německa (plná sazba 45 euro) by kapesné činilo 18 euro (40% z 45 euro při cestě nad 18 hod.), 12 euro (40% z 30 euro při cestě 12 až 18 hod.) resp. 6 euro (40% z 15 euro při cestě 1 až 12 hod.).

2/2012 Se zaměstnancem byl ukončen pracovní poměr k 31. 1. 2012 dohodou s tím, že důvodem ke skončení byla nadbytečnost. Při skončení pracovního poměru mu bylo vyplaceno odstupné ve výši trojnásobku průměrného výdělku. Zaměstnanec byl k datu skončení pracovního poměru v pracovní neschopnosti, která trvá i nadále. Jak to bude s poskytováním podpory v nezaměstnanosti v případě, že pracovní neschopnost zaměstnance skončí k 29. 2. nebo k 30. 4. 2012.

Podle § 44a zákona o zaměstnanosti se poskytuje podpora v nezaměstnanosti až po uplynutí doby, která se určí podle násobků průměrného výdělku, ze kterého byla odvozena minimální výše odstupného. Tzn., že tomuto zaměstnanci bude náležet podpora v nezaměstnanosti až po uplynutí 3 měsíců. Pokud mu bude ukončena pracovní neschopnost k 29. 2., může se zaevidovat na Úřadu práce, ale podporu obdrží až od měsíce května. V případě ukončení pracovní neschopnosti až k 30. 4. 2012, obdrží zaměstnanec podporu v nezaměstnanosti hned od 1. 5.

3/2012 Naše zaměstnankyně, která pracovala v pracovním poměru na dobu určitou od 1. dubna do 31. října 2011, onemocněla v září, tj. před skončením doby určité a je v pracovní neschopnosti dosud. Zatím jsme ji nevystavili potvrzení o zaměstnání a ani jsme ji neodhlásili na ZP a SZ. Je tento postup v souladu s platnými předpisy?

Vaši zaměstnankyni skončil pracovní poměr dne 31. 10. 2011. Takže jste ji měli vystavit a vydat potvrzení o zaměstnání a odhlásit ji na OSSZ a příslušné zdravotní pojišťovně. V případě sjednané doby určité končí pracovní poměr jejím uplynutím a žádná ochranná lhůta zde není. Od této zaměstnankyně jste měli pouze brát lístky na peníze a předávat je na OSSZ.

4/2012 Máme dotaz na zaokrouhlování cestovních náhrad po novele ZP, kdy se nám díky jedno a dvoutřetinovému zahraničnímu stravnému objevilo stravné v drobných částkách. Kolik máme po zaměstnanci požadovat k vrácení v případě, že vyúčtovaná částka je nižší než poskytnutá záloha a činí např. 11,26 euro a zaměstnanec drobné nemá?

Podle § 183 odst. 4 ZP může zaměstnanec vrátit poskytnutou zálohu ve měně, kterou mu zaměstnavatel poskytl, nebo ve měně, na kterou zaměstnanec tuto měnu v zahraničí směnil, anebo v české měně. Pokud má zaměstnavatel valutovou pokladnu, nemělo by vrácení drobných činit problémy. Pokud ji nemá, bylo by vhodné, aby nespotřebovanou zálohu vrátil zaměstnanec v české měně nebo aby byla použita jako část zálohy na případnou další zahraniční pracovní cestu.

5/2012 Kdy je třeba začít danit příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění a životní pojištění, když zaměstnavatel přispívá měsíčně částku 4000 Kč? Musíme začít zdaňovat již v měsíci lednu částku nad 2000 Kč nebo začneme danit až v případě, kdy bude překročena částka 24000 Kč.

Podle § 6 odst. 9 písm. p) zákona o daních z příjmů je od daně osvobozena platba zaměstnavatele na penzijní připojištění, penzijní pojištění nebo životní pojištění nejvýše 24000 Kč ročně. Vzhledem k tomu, že částka 24000 Kč je osvobozena i v případě, že zaměstnanec nepracoval u zaměstnavatele celý rok, bylo by vhodné začít danit příspěvek až po dosažení částky 24000 Kč, jinak by mohlo dojít k situaci, že již zdaněné příspěvky by se musely, při dřívějším skončení pracovního poměru, opět od daně osvobodit...

9/ OPRAVA STRÁNEK V BROŽUŘE DÉMONICKÝ POMOCNÍK

V příloze najdete opravené stránky 3 a 4a z brožury Démonický pomocník 2012. Úprava by měla odstranit pochybnosti o sazbách pojistného na SZ a VZP u některých druhů pracovněprávních nebo obchodněprávních vztahů. Znovu upozorňujeme, že tato brožura by měla sloužit pro rychlou orientaci v dané problematice a podrobnější výklad najdete v aktuálním „ABCedníku“ nebo přímo v zákonu.

Závěrečný pozdrav je opět od pana MURPHYHO a týká se žádostí o radu:

**RADA JE TO, OČ ŽÁDÁME,
KDYŽ UŽ STEJNĚ ZNÁME ODPOVĚĎ,
ALE RADĚJI BYCHOM JI NEZNALI.**
